

Αξιολόγηση του Έργου «Ενσωμάτωση της έννοιας της Παραγωγικότητας στην Εκπαίδευση» (Ιούλιος 2013)

1. Ταυτότητα της Έρευνας

Η αξιολόγηση του Έργου «Ενσωμάτωση της έννοιας της Παραγωγικότητας στην Εκπαίδευση» και ειδικότερα του Διαγωνισμού «Η Παραγωγικότητα στην Εκπαίδευση», πραγματοποιήθηκε τη σχολική χρονιά 2012-13. Ο Διαγωνισμός διοργανώνεται από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΠΠ) και το Κέντρο Παραγωγικότητας (ΚΕΠΑ) του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Σκοπός του Διαγωνισμού είναι η ενεργός εμπλοκή των μαθητών στην αποδοτική λειτουργία των σχολικών μονάδων και η καλλιέργεια κουλτούρας παραγωγικότητας στη μελλοντική δράση των σημερινών μαθητών¹, ως εργαζομένων.

Σκοπός της έρευνας ήταν να αξιολογήσει το περιεχόμενο, τις διαδικασίες και το συνοδευτικό εκπαιδευτικό υλικό του Διαγωνισμού, καθώς και τους υποστηρικτικούς μηχανισμούς του Έργου. Διερευνήθηκε, επίσης, η επίδραση του Διαγωνισμού στις σχολικές μονάδες που συμμετείχαν σε αυτόν.

2. Μεθοδολογία - Αποτελέσματα

2.1. Δείγμα

Το δείγμα της έρευνας αποτέλεσαν 91 μαθητές Δημοτικής και 65 μαθητές Μέσης Εκπαίδευσης, οι οποίοι είχαν λάβει μέρος στον Διαγωνισμό τη σχολική χρονιά 2011-12, δέκα μαθητές οι οποίοι συμμετείχαν στον Διαγωνισμό τη σχολική χρονιά 2012-13, οκτώ εκπαιδευτικοί (τρεις εκπαιδευτικοί Δημοτικής και πέντε εκπαιδευτικοί Μέσης Εκπαίδευσης) οι

¹ Η λέξη «μαθητής» υποδηλώνει άτομα και των δύο φύλων

οποίοι συντόνιζαν τη συμμετοχή του σχολείου τους στον Διαγωνισμό και επτά μέλη της Συντονιστικής Ομάδας του Έργου (πέντε λειτουργοί του ΚΕΠΑ και δύο εκπρόσωποι του ΥΠΠ).

2.2. Εργαλεία

Για τους σκοπούς της αξιολόγησης έγινε συλλογή ποσοτικών και ποιοτικών δεδομένων, μέσα από τη χρήση των ακόλουθων ερευνητικών εργαλείων: α) ερωτηματολόγιο μαθητών Δημοτικής Εκπαίδευσης, β) ερωτηματολόγιο μαθητών Μέσης Εκπαίδευσης, γ) πρωτόκολλο συνέντευξης με μαθητές, δ) πρωτόκολλο συνέντευξης με εκπαιδευτικούς και ε) πρωτόκολλο συνέντευξης με τα μέλη της Συντονιστικής Ομάδας του Έργου.

Τα ερωτηματολόγια μαθητών ήταν ανώνυμα και περιελάμβαναν, κυρίως, ερωτήσεις κλειστού τύπου οι οποίες εξέταζαν, ανάμεσα σε άλλα, τον βαθμό εξοικείωσης των μαθητών με την έννοια της παραγωγικότητας και τις αντιλήψεις των μαθητών για το περιεχόμενο και τις διαδικασίες του Διαγωνισμού, το διαθέσιμο εκπαιδευτικό υλικό, το όφελος από τη συμμετοχή τους στον Διαγωνισμό και τους τρόπους διάχυσης των αποτελεσμάτων της έρευνας που διεξήγαγαν οι μαθητές στο σχολείο τους. Τα ερωτηματολόγια αποστάληκαν στα σχολεία ταχυδρομικώς, με οδηγίες προς τις Διευθύνσεις των σχολείων σε σχέση με τη διαδικασία συμπλήρωσής τους και, στη συνέχεια, επιστράφηκαν και πάλι ταχυδρομικώς.

Οι συνεντεύξεις των μαθητών και των εκπαιδευτικών πραγματοποιήθηκαν στις σχολικές μονάδες και εστίασαν στις απόψεις των εμπλεκομένων σε σχέση με το περιεχόμενο και τις διαδικασίες του Διαγωνισμού, την επιμόρφωση/ενημέρωση των εκπαιδευτικών, καθώς και τα αποτελέσματα του Διαγωνισμού και τον βαθμό διάχυσής τους. Οι συνεντεύξεις με τη Συντονιστική Ομάδα του Έργου πραγματοποιήθηκαν στο ΥΠΠ και στο ΚΕΠΑ και εξέτασαν, ανάμεσα σε άλλα, το θεωρητικό και οργανωτικό υπόβαθρο του Διαγωνισμού, τον βαθμό επίτευξης των στόχων του και τις δυσκολίες που αντιμετωπίζονται στην υλοποίηση τόσο του Διαγωνισμού όσο και του Έργου «Ενσωμάτωση της έννοιας της Παραγωγικότητας στην Εκπαίδευση», γενικότερα.

2.3. Αποτελέσματα

Η αξιολόγηση κατέδειξε ότι η συμμετοχή στον Διαγωνισμό «Η Παραγωγικότητα στην Εκπαίδευση» επιτυγχάνει αρκετά θετικά αποτελέσματα για τους μαθητές, τους εκπαιδευτικούς και τις σχολικές μονάδες. Τα αποτελέσματα αυτά αφορούν, κυρίως, στην εμπλοκή μαθητών και εκπαιδευτικών σε διαδικασίες αυτοαξιολόγησης και στην ανάληψη δράσης με στόχο την αποδοτικότερη και αποτελεσματικότερη λειτουργία της σχολικής μονάδας. Στα θετικά του Διαγωνισμού καταγράφονται, επίσης, οι απόψεις των μαθητών σύμφωνα με τις οποίες η συμμετοχή τους αποτέλεσε μια ενδιαφέρουσα και χρήσιμη εμπειρία, από την οποία αποκόμισαν γνώσεις και δεξιότητες έρευνας και δημιουργικής, ομαδικής, εργασίας.

Κάποιες αδυναμίες που εντοπίστηκαν σχετίζονται με οργανωτικά και διοικητικά θέματα, όπως η περίοδος εντός της σχολικής χρονιάς κατά την οποία αναμένεται η υλοποίηση της εργασίας για τον Διαγωνισμό και οι απαιτήσεις του Διαγωνισμού για την υποβολή εντύπων προς τους διοργανωτές. Εντοπίστηκαν, επίσης, η μη ικανοποιητική αξιοποίηση του υφιστάμενου εκπαιδευτικού υλικού και η ανάγκη για παραγωγή νέου, κατάλληλου, υλικού για προαγωγή της έννοιας της παραγωγικότητας, η πολύ περιορισμένη εμπλοκή άλλων εκπαιδευτικών του σχολείου στον Διαγωνισμό, πέραν των συντονιστών και η απουσία ικανοποιητικού χρόνου για την πραγματοποίηση δράσεων εντός των σχολικών μονάδων.

3. Συμπεράσματα – Συζήτηση

Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης υποστηρίζουν ότι η συμμετοχή στον Διαγωνισμό «Η Παραγωγικότητα στην Εκπαίδευση» αποτελεί μια χρήσιμη, δημιουργική και ενδιαφέρουσα εμπειρία τόσο για τους μαθητές όσο και για τους εκπαιδευτικούς. Η διαπίστωση αυτή γίνεται υπό τον περιορισμό της αδυναμίας αξιολόγησης του βαθμού επίτευξης των μακροπρόθεσμων στόχων του Διαγωνισμού, οι οποίοι αφορούν στη μελλοντική στάση και δράση των σημερινών μαθητών ως παραγωγικοί πολίτες, εργαζόμενοι ή επιχειρηματίες. Ο Διαγωνισμός είναι το αποτέλεσμα μιας πολύ καλής συνεργασίας ανάμεσα στο ΥΠΠ και στο ΚΕΠΑ και με αυτό ως δεδομένο, έχει τη δυνατότητα περαιτέρω εξέλιξης και εδραίωσης στο εκπαιδευτικό σύστημα

της Κύπρου. Για να το πετύχει αυτό, ωστόσο, θα πρέπει να αντιμετωπιστούν τα πρακτικά ζητήματα που άπτονται της υλοποίησης του Διαγωνισμού από τις σχολικές μονάδες, όπως τα στενά χρονοδιαγράμματα, η απουσία επαρκούς εκπαιδευτικού υλικού και η ανάγκη για στήριξη της προσπάθειας των σχολείων μέσα από την ενημέρωση/επιμόρφωση των εκπαιδευτικών για την έννοια της παραγωγικότητας και για τους τρόπους καλλιέργειάς της στους μαθητές.

4. Επικοινωνία

Δρ Χρίστος Γιασεμής, yiasemis.chr@cyearn.pi.ac.cy

Δρ Πέτρος Γεωργιάδης, georghiadis.p@cyearn.pi.ac.cy